

Cirkulärnr: 1998:16
Diariernr: 1998/0144
P-cirknr: 1998-2:9
Nyckelord: Utbildning
Handläggare: Lars-Gösta Andréén
Sektion/Enhet: Förh
Datum: 1998-01-22
Mottagare: Kommunstyrelsen
Personalfrågor
Ansvariga för arbetsmarknads-
politiska åtgärder
Rubrik: Anställdas studier med särskilt utbildningsbidrag
Bilagor: Arbetsgivarnytt nr 37/97 med protokollsmall, samt
SFS 1996:1396, 1997:647, 697 och 1220

Personalpolitik: 1998-2:9

Nyckelord: Utbildning

Förhandlingssektionen
Lars-Gösta Andréen

1998-01-22

Kommunstyrelsen
Personalfrågor
Ansvariga för arbetsmarknads-
politiska åtgärder

Anställdas studier med särskilt utbildningsbidrag

Allmänt

Särskilt utbildningsbidrag infördes som en ny studiestödsform i samband med starten av det s.k. Kunskapslyftet, dvs. den femåriga satsning på vuxenutbildning som inleddes den 1 juli 1997.

Enligt vad regeringen anger i budgetpropositionen för 1998, ska denna studiestödsform behållas under hela den femårsperiod som Kunskapslyftet pågår.

I förordningen (1996:1654) om särskilt utbildningsbidrag finns bestämmelser om utbildningsstödet.

Förordningen finns i sin ursprungliga lydelse bilagd SK Cirkulär 1997:86. Till det cirkuläret finns genom SFS 1997:134 även bilagt en ändringsförordning. De ändringar i förordningen som regeringen därefter föreskrivit, biläggs detta cirkulär genom ändringsförordningarna SFS 1997: 647, 697 och 1220. För ändringarna redogörs nedan.

*Vidare har Förhandlingssektionen informerat om utbildningsstödet genom Arbetsgivarnytt nr 5, 17, 37 och 42/97. Då främst utifrån de möjligheter som finns för en anställd att få stödet och de åtaganden som arbetsgivaren har att uppfylla för att det ska kunna utges. Under rubriken — **Särskilda villkor för arbetstagare och arbetsgivare** — redogörs även för dessa frågor i detta cirkulär.*

Vissa ändringar i förordningen om särskilt utbildningsbidrag

SFS 1997:647

Genom ändringförordningen upphörde **20 §**.

Ändringen innebär att det fr.o.m. den 1 augusti 1997 inte längre finns någon begränsning av hur stor andel av de medel som anslås för det särskilda utbildningsbidraget, som får användas för bidrag till studerande som är arbetstagare. (Denna andel var tidigare begränsad till en tiondel, dvs. studiestödet avsåg i huvudsak arbetslösa.)

SFS 1997:697

Genom ändringsförordningen tillförs bestämmelserna i **10 §** ett nytt andra stycke.

Det anger att bidragets storlek för en deltidsstuderande inte får vara lägre än den arbetslöshetsersättning som den studerande skulle ha haft rätt till vid studiernas början.

Om studierna har mindre omfattning än det arbete som skulle ha lagts till grund för arbetslöshetsersättningen får bidraget dock vara lägre. Även i ett sådant fall beräknas det belopp som lägst får utges med ledning av den arbetslöshetsersättning som den studerande skulle ha haft rätt till vid studiernas början.

Det belopp som motsvarar arbetslöshetsersättningen får vid beräkningen sättas ned med hänsyn till att studierna har mindre omfattning än arbetet. Nedsättningen får ske i samma mån som studierna med särskilt utbildningsbidrag understiger det arbete som skulle ha lagts till grund för arbetslöshetsersättningen.

SFS 1997:1220

Ändringsförordningen innebär följande.

En viktig ändring är att i **12 §** har "högst ett år" preciserats till att avse högst 12 heltidsmånader. Deltidsstudier får räknas samman till heltidsstudier, varför halvtidsstudier under 24 månader motsvarar 12 heltidsmånader.

I **1, 5 och 12 §§** har gjorts ändringar. Detta med anledning av att särskilt utbildningsbidrag ska behållas som studiestödsform under hela tidsperioden för Kunskapslyftet.

Den nya lagen (1997:238) om arbetslöshetsersättning innebär ändrade hänvisningar i **3 och 4 §§**.

Om den lagen, se SK Cirkulär 1998:8.

I **33 §** har återkravsreglerna skärpts. Detta genom tillämpning av ändrade bestämmelser i 9 kap. 2 sjätte stycket studiestödslagen(1973:349).

Skärpningen innebär att god tro inte längre kan hävdas mot beslut om återkrav.

Särskilda villkor för arbetstagare och arbetsgivare

För att en arbetstagare ska kunna erhålla särskilt utbildningsbidrag måste arbetstagaren och arbetsgivaren uppfylla vissa villkor enligt förordningen om särskilt utbildningsbidrag. För dessa villkor redogörs nedan.

Villkoren har inte ändrats. En motsvarande redogörelse finns i Arbetsgivarnytt nr 17/97.

Villkor för arbetstagaren

Särskilt utbildningsbidrag får beviljas en arbetstagare som

- a) saknar utbildning motsvarande treårig gymnasiekompetens,
- b) är ledig från anställningen för studier för vilka bidraget får lämnas,
- c) fyller minst 25 och högst 55 år det år då bidraget börjar lämnas,
- d) vid arbetslöshet skulle ha rätt till arbetslöshetsersättning enligt lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring, och
- e) förvärvat arbetat på minst halvtid under minst fem år, varvid med förvärvsarbete jämställs vård av barn på minst halvtid under högst två år.

Villkor för arbetsgivaren

Särskilt utbildningsbidrag får lämnas till en arbetstagare bara om arbetsgivaren genom en överenskommelse med den berörda lokala arbetstagarorganisationen har åtagit sig att för arbete i minst samma omfattning som utförts av sökande anställda någon som är långtidsarbetslös och som anvisas av den offentliga arbetsförmedlingen.

Om denna överenskommelse och frågan om vilket kollektivavtal som ska gälla för anställning av en anvisad långtidsarbetslös, se bilagt Arbetsgivarnytt 37/97 med bifogat förslag till protokollsmall.

Arbetsgivaren ska på **särskild blankett** till Centrala studiestödsnämnden (CSN) intyga att sådan överenskommelse finns. På samma blankett ska arbetsgivaren även uppge om utbildningen är nödvändig för den anställdes fortsatta yrkesverksamhet. Vid eventuellt urval och där de sökande har liknande utbildningsbakgrund och likartad utbildningsinriktning, ska hänsyn tas till utbildningens betydelse för fortsatt yrkesverksamhet. Vid en sådan bedömning ska särskild vikt tillmätas det förhållandet att utbildningen är nödvändig för att arbetstagaren ska kunna behålla ett arbete som förändras till sitt innehåll.

Övrigt

Semesterlönegrundande frånvaro

Frånvaro från arbetet till följd av ledighet för utbildning då arbetstagaren erhåller särskilt utbildningsbidrag är semesterlönegrundande inom 180 dagar enligt 17 § första stycket 4 semesterlagen.

Detta framgår av lagen (1996:1396) om ändring i semesterlagen (1977:480). Ändringslagen — som trätt i kraft den 1 juli 1997 och om vilken tidigare information lämnats genom Arbetsgivarnytt nr 22/97 — biläggs detta cirkulär.

Ersättning från arbetsgivare för studietiden

Studier med särskilt utbildningsbidrag kan bedrivas som hel eller deltidstudier, 25, 50, 75 eller 90 procent av heltidsomfattning. För heltidsstudier beviljas ett skattepliktigt bidrag med lägst 5 280 kr respektive högst 12 750 kr per månad. Bidraget motsvarar ersättning enligt arbetslöshetsförsäkringen.

Om en studerande som är arbetstagare får ersättning av sin arbetsgivare för studietiden, kan det särskilda utbildningsbidraget minskas. Närmare föreskrifter om minskning av bidraget meddelas av CSN.

En arbetsgivare kan ersätta arbetstagarens inkomstbortfall upp till tidigare lön utan att det särskilda utbildningsbidraget minskas. Detta gäller dock endast för en arbetstagare med en lön före studierna som inte överstiger högsta ersättning per månad enligt arbetslöshetsförsäkringen x 125 procent (f.n. 15 950 kr). För en arbetstagare som studerar på heltid och har en månadsinkomst om t.ex. 18 000 kr kan alltså ersättning (bibehållen lön) betalas med högst 3 200 kr per månad (15 950 – 12 750), utan att studiestödet minskas.

Frågor

Frågor om det särskilda utbildningsbidraget vad gäller arbetsgivares åtaganden och bestämmelserna för arbetstagare besvaras av Lars-Gösta Andréen.

SVENSKA KOMMUNFÖRBUNDET
Förhandlingssektionen

Markus Gustafsson

Lars-Gösta Andréen

Bilagor

Arbetsgivarnytt nr 37/97 med protokollsmall, samt
SFS 1996:1396, 1997:647, 697 och 1220